

МУЗЕЙНІ ЧИТАННЯ

Київ 2022

Міністерство культури
та інформаційної політики України
Національний музей історії України
Скарбниця Національного музею історії України

МУЗЕЙНІ ЧИТАННЯ

*Матеріали наукової конференції
«Ювелірне мистецтво – погляд крізь віки»
22 листопада 2021 р.*

Київ 2022

ЮВЕЛІРНА ТВОРЧІСТЬ ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ СВІТОГЛЯДУ: ЗА МАТЕРІАЛАМИ ВИСТАВКИ «СТАНІСЛАВ ДРОКІН – ДНК АВТОРА

В статті досліджено творчий шлях харківського художника-ювеліра, дизайнера, організатора мистецьких проєктів, переможця міжнародних конкурсів Станіслава Анатолійовича Дрокіна. В науковий обіг вводяться ювелірні твори художника з колекції Скарбниці НМІУ, експонати виставки «Станіслав Дрокін – ДНК автора», твори-переможці міжнародних виставок.

Ключові слова: ювелірне мистецтво України, історія ювелірного мистецтва, Скарбниця НМІУ, музейна колекція, контемпорарі арт, виставка «Станіслав Дрокін – ДНК автора».

В колекцію «Ювелірне мистецтво другої половини ХХ – початку ХХІ століття» Скарбниці Національного музею історії України в серпні 2021 р. було передано в дар від автора С.А. Дрокіна чотири ювелірні твори, виконані в техніці гібридного лиття (загальна оціночна вартість понад 50.000 грн.):

Рис. 1. Titargium каблучка ІН: 0026.

- каблучка «Titargium каблучка ІН: 0026» (оксидований титан, срібло), 2020 р. (рис. 1);
- каблучка «Titargium каблучка ІН: 0043» (оксидований титан, срібло, спесартини, шпінель), 2020 р.;
- каблучка «Titargium каблучка ІН: 0044» (оксидований титан, срібло, турмаліни), 2020 р.;

- каблучка «Titargium каблучка ІН: 0051» (оксидований титан, срібло), 2021 р.

Твори були передані після проведеної персональної виставки «Станіслав Дрокін – ДНК автора», яка пройшла в Скарбниці Національного музею історії України³⁹ з 1 червня по 1 серпня 2021 р. Виставка стала результатом дослідження творчості художника-ювеліра.

Творчість Станіслава Дрокіна досліджували В. Індутний (Індутний, 1998, с. 18-19), Р. Шмагало (Шмагало, 2015, с. 156, 161, 177, 215), про його творчість писали як в українських виданнях, присвячених ювелірному мистецтву (Ювелірне мистецтво України, 2001; Ювелірне мистецтво України, 2013), так і в виданнях Сполучених Штатів Америки (Saul Bell, 2020), Франції (Black Opal, 2019, р.164), Італії (Artistar Jewels, 2019, р. 121, 126-127), Китаю (Reconstruction of Tradition, 2018, р. 182-183) тощо. Під час дослідження творчості С. Дрокіна автором було проведено інтерв'ю (Інтерв'ю з С.А. Дрокіним, 2021).

Рис. 2. Станіслав Анатолійович Дрокін.

У коментарі до виставки С.А. Дрокіна доктор геолого-мінералогічних наук В.В. Індутний зазначив: «Виставка, присвячена творчості художника-ювеліра Станіслава Дрокіна – це демонстрація історії розвитку світобачення людини в сучасному світі». (Станіслав Дрокін, 2021, с. 12). Насправді змістовна творчість – це

³⁹ До 01.09.2021 Скарбниця НМІУ – Музей історичних коштовностей України.

матеріалізований світогляд, який складається протягом життя митця. Персональні риси характеру, референтні особистості, історичні події та життєвий досвід – це та тканина, на фоні якої формується світогляд. Аналіз складових світогляду дає можливість краще зрозуміти зміст творчості.

Станіслав Анатолійович Дрокін (рис. 2) – відомий український художник-ювелір, дизайнер, член Національної спілки художників України, Спілки дизайнерів України, учасник і організатор численних виставок та мистецьких проєктів в Україні, переможець міжнародних ювелірних конкурсів: Saul Bell Design Award 2020 (Альбукерке, США), Artistar Jewels 2018 (Мілан, Італія), Solidscape 2014 Baselworld (Базель, Швейцарія), Centurion Emerging Designer Awards 2014 (Скоттсдейл, США), International Pearl Design Contest 2013–2014 (Провіденс, США).

Станіслав Дрокін народився 21 вересня 1968 р. у Харкові в родині Анети Василівни Дрокіної (в дівоцтві Плешкан) та Анатолія Дмитровича Дрокіна.

Вихователька дитячого садку Анета Василівна, народжена в травні 1942 р. в Миколаєві, провела дитинство в Румунії. Про цю країну вона розповідала синові, вчила з ним слова мови, яку вивчила раніше, ніж рідну, вивчала зі Станіславом румунські дитячі вірші. Хлопець з дитинства мріяв відвідати країну дитинства своєї матері, і в 2015 р. Станіславу вдалося відвідати місто Галац, знайти дім, де жила мама, церкву, де її хрестили.

Батьківський рід Дрокіних походить із села Руські Тишки Харківської області. Анатолій Дмитрович працював слюсарем-інструментальником на заводі «Радіодеталь» в Харкові. Батьківським хобі було розведення акваріумних рибок. У вихідні він часто брав з собою сина на пташиний ринок, де Станіслав ладен був годинами спостерігати за красою і різноманіттям акваріумних рибок.

В 12 років Станіслав почав займатися дзюдо: «В нашу школу прийшов тренер Валерій Янковський, відібрав дітей для секції. Так я почав займатися дзюдо в спорткомплексі «Динамо», куди їздив через усе місто, ідучи пішки через центральний парк ім.Горького» (Інтерв'ю з С.А. Дрокіним, 2021, арк. 5). Заняття дзюдо, а пізніше східними единоборствами, стали приводом для цікавості до східної філософії, даосизму.

Мальовнича українська природа, гуртки, що сформували навички роботи з різними матеріалами, книги, які давали поживу фантазії хлопця – це те, на чому ріс Станіслав.

Вплинуло на становлення особистості майбутнього ювеліра і рідне місто. Харків можна вважати зразком української мультикультурності, урбанізму, новаторства. Атмосфера міста наклала відбиток на майбутнього художника, сформувала характер людини, яка реалізує себе в творчості, експериментує, не бажає бути «як усі».

Після восьмого класу школи⁴⁰ Станіслав подав документи в ПТУ, бо мав плани опанувати професію автослюсаря. До цього юнак вирішив пару місяців попрацювати

---

⁴⁰ С. Дрокін навчався в школі № 31 у м. Харків.

з батьком на заводі «Радіодеталь». На заводі в інструментальному цеху № 20 була невелика граверна ділянка. Там працювало лише 5 граверів. Метою граверів було виготовлення кліше для маркування – це були латунні цифри і знаки, вирізані вручну штихелями. У Станіслава виникло велике бажання залишитися в цій бригаді й працювати гравером⁴¹.

Керував бригадою Віктор Ілліч Вергазов. Оскільки робота гравера належала до групи шкідливих професій, то офіційно можна було працювати лише з 18 років. Та це не зупинило наполегливого 15-річного юнака: офіційно він був зарахований учнем слюсаря-інструментальника, водночас опановував граверну справу.

З 1983 по 1986 рр. в інструментальному цеху Станіслав проходив курси підвищення кваліфікації з обробки металів і отримав 2 розряд слюсаря та 3 розряд гравера. Віктор Ілліч був першим вчителем Станіслава, знайомив юнака зі складною технікою гравірування.

До граверів зверталися не лише з приводу виготовлення кліше, а й з неофіційними замовленнями на створення металевих елементів ювілейних тек, медалей.

В СРСР авторське виготовлення прикрас із коштовних матеріалів було під суворою заборонаю (Удовиченко, 2022, с. 193). Одного разу Станіслав помітив, що слюсар Рем Михайлович Машталов, який працював поруч з батьком, щось крадькома виготовляє. Юнак побачив, що майстер полірує срібну каблучку з жовтим напівпрозорим бурштином. Тоді у нього вперше з'явилося бажання самому створити прикрасу. Станіслав і надалі помічав, як інколи колеги потай виготовляли золоті та срібні хрестики, каблучки, срібні ювілейні медалі.

Згодом гравер Олександр Сергійович Супруненко (1949 р.н.) ознайомив допитливого юнака з основами ювелірної справи. Примітивні технології, відсутність інструментів та постійна загроза покарання за ювелірну творчість – це ті реалії, в які були занурені тогочасні ювеліри.

Наприклад, для виготовлення невеликого хрестика ювеліру потрібні були: фефка (трубка із зігнутим кінцем), сухий спирт, підставка, коробочка з танталу, бура, борна кислота, великий плоский напилек. Для плавки ювелір дув у трубку через полум'я сухого спирту на метал. Коли метал плавився, його швидко накривали напилком. Після цього метал розклепували на ковадлі, запилювали площини напилком і наждачним папером. На площині по контуру хрестика свердлили отвори, зубильцем перерубували перемички, надфілями вирівнювали краї. Окремо виготовляли ромб з закругленими кінцями, згинали його навпіл і саморобним припоєм приєднували до хрестика, щоб отримати вушко для підвішування (Інтерв'ю з С.А. Дрокіним, 2021, арк. 8).

Крім вдосконалення технічної майстерності в той період, Станіслав збирав літературу з мистецтва, з граверної та ювелірної справи. Гостро стояла проблема

---

⁴¹ Станіслав продовжив навчання у вечірній школі № 36 у м. Харків.

матеріалів. Допомогало вирішенню звалище на території заводу, де серед мотлоху можна було знайти радіодеталі, плати з вмонтованими срібними елементами.

Після повернення з армії Станіслав продовжив працювати на заводі «Радіодеталь». В 1990 р. він отримав 4-й, а в 1991 – 5-й розряд гравера. Зарплата граверів на заводі складала в той час 350–400 рублів. Але з початком державних перетворень почалися проблеми з виплатою зарплати, тому Станіслав звільнився та вирішив цілком присвятити себе ювелірному мистецтву.

В 1990 р. Станіслав одружився з Людмилою. Ця подія вплинула на все подальше життя: дружина стала і музою, і критиком, і надійним партнером. Людмила Дрокіна – директор приватного підприємства «С.Д.», створеного в 1994 р.

Після звільнення з заводу «Радіодеталь» Станіслав працював модельєром на підприємстві «Антіон», де виготовляв майстер-моделі для гумових прес-форм за ескізами художника. Підприємство спеціалізувалося на виготовленні нейзильберових прикрас з мідними вставками, покритими художньою емаллю.

Емалі варили з фритти⁴² з додаванням оксидів металів. Дрібними шматочками емаль різних кольорів наносили на овальну чи круглу випуклу мідну пластину й нагрівали в невеликій саморобній печі до моменту, коли емаль починала плавитися. Потім ніхромовою дротинкою із загнутим кінцем особливим рухом руки розмішували фарби так, що виходив унікальний малюнок на поверхні емалевої вставки. Інжектор для введення воску в форму використовували саморобний, як і сам віск. Взагалі майже все виготовлялося власноруч (Інтерв'ю з С.А. Дрокіним, 2021, арк. 10).

Разом зі Станіславом Дрокіним на підприємстві «Антіон» працювали в той час: директор Віталій Павлович Ваганов, заступник директора Олександр Есперович Діесперов, художник-модельєр Тетяна Вадимівна Каплунова, емальєр Віталій Леонідович Ерасов, а також Володимир Петрович Руснак, Сергій Марушко, Олександр Петрович Павеличенко та інші.

Робота на ювелірному підприємстві давала матеріали для осмислення, зокрема і для власних знахідок в пізніші часи: «Там я побачив, як вушко сережки з ніхромової дротинки вставлялося у восковку із розклепанним кінцем, потім все разом формувалося для лиття. В результаті відлита нейзильберова сережка і дротяне вушко були з'єднані без пайки і зварювання литтєвим замком. Пізніше, коли досліджував інформацію про давньоіндійський метод Ganga-Jumna, я згадав про це, як про перший приклад біметалевого лиття, який я побачив» (Інтерв'ю з С.А. Дрокіним, 2021, арк. 11).

В ті ж часи подібну продукцію в Харкові створювали в кооперативі «Искатель», де ювеліром-модельєром працював Валерій Олексійович Хартов (1945 р.н.). У Станіслава склалися дружні стосунки зі старшим колегою. Валерій Олексійович жив

---

⁴² Фритта – багатий кремнеземом скляний склад, обпалений на малому вогні до спікання.

неподалік, ділився як професійним, так і життєвим досвідом. На території Харківського ювелірного заводу встановлено символічний пам'ятник ювеліру. Колеги по цеху вважають, що прообразом для пам'ятника стала постать саме В.О. Хартова.

На початку 1990-х рр. Станіслав створив свою першу авторську прикрасу. Це була латунна ажурна каблучка з монограмою ДС на ебонітовій гравірованій вставці: «Каблучку я створив цілком вручну, висвердлив і прорізає отвори, вигравірував симетричний об'ємний рослинний орнамент в класичному стилі. Аналогічно була виготовлена накладка у вигляді ажурної монограми» (Інтерв'ю з С.А. Дрокіним, 2021, арк. 11). Ця каблучка брала участь у виставці майстрів народної творчості в Будинку народної творчості по вул. Пушкінській, 62, м. Харкова.

Початок 1990-х років для Станіслава Дрокіна був складним, але яскравим періодом, сповненим і творчістю, і навчанням, і виживанням. Бувало, ювеліру доводилося стояти біля входу до санаторію в Гурзуфі і продавати прикраси, бо на «Антіоні», як і на багатьох підприємствах того часу, зі співробітниками розраховувалися не тільки грошима, а й продукцією.

В 1992 р. Станіслав Дрокін почав власну підприємницьку діяльність, а невдовзі отримав дозвіл на роботу з коштовними металами.

В той період у Станіслава викликала захоплення ювелірна класика, твори в стилі Фаберже: «В кінці 1992 – на початку 1993 я виготовив золоту каблучку зі секретом. Це був кошик з ажурною кришкою на шарнірі, з білими вставками і центральним кабощоном зеленого нефриту овальної форми в глухій оправі. Всередині каблучки була каменя на перламутрі з жіночим образом в золотій оправі та гравірованим об'ємним написом «Краса врятує світ» (Інтерв'ю з С.А. Дрокіним, 2021, арк. 12).

В 1993 р. разом з Олександром Тимошенком, сином Віктора Тимошенка, з яким Станіслав працював на заводі «Радіодеталь», організували першу ливарну дільницю. Все обладнання (тиглі, печі тощо) робили власноруч. Мельхіор та інші матеріали купували на заводах.

Оскільки в той час Станіслава більше приваблювало створення прикрас із коштовних матеріалів, то виготовлення прикрас із нейзильберу згодом прийшлося залишити. Але цей період залишив по собі дружні зв'язки з фахівцями ювелірної справи та каменерізами. В 1993 р., намагаючись налагодити збут прикрас із нейзильберу на Вінниччині, Станіслав потрапив на Вінницький ювелірний завод з обробки діамантів «Кристал». Це було масштабне підприємство з невеликою дільницею з обробки напівкоштовного каміння, де обробляли кабощони, гранили фіаніти, синтетичні смарагди тощо. Там він налагодив бартерний обмін вінницької продукції на напівфабрикати сережок з нейзильберу.

У Вінниці в 1994 р. Станіслав познайомився з майстром каменерізної ділянки Олександром Віталійовичем Єфименком (1968 р.н.). Знайомство переросло в багаторічну дружбу. Як інженер-хімік Олександр підтримував технічні експерименти Станіслава в ювелірній справі. Батько Олександра Віталій був начальником

геологорозвідувальної експедиції в Казахстані. В 2002 р. Станіслав разом з Олександром відвідали Казахстан, де зберігалася цікава колекція мінералів, виробного каміння та скам'янілостей Віталія Єфименка, які справили незабутні враження на Станіслава.

Вінницькими друзями Станіслава стали Анатолій Григорович Гречковський, (пізніше очолив фірму «Алмаз-Б»), Володимир Володимирович Стасюк та Олена Володимирівна Мельничук (керівники приватного підприємства з огранки діамантів «Серпанок»), Григорій Григорович Дерун (пізніше створив ювелірне підприємство «Діадема»), Володимир Степанович Щука (в 1996 р. створив підприємство «Антік»).

В 1994 р., коли в родині Дрокіних народилася донька Аліна, матеріальні питання стали особливо актуальними. Станіслав шукав будь-яких можливостей для матеріального забезпечення сім'ї. У вересні 1994 р. він започаткував приватне підприємство «С.Д.». З цього часу Станіслав почав активно брати участь в ювелірних виставках, ініціювати проведення деяких ювелірних заходів.

Першою значною виставкою в незалежній Україні, дотичною до ювелірного мистецтва, була виставка «Кам'яні барви України». Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22.09.1994 р. визначалося: «Підтримати ініціативу Державного гемологічного центру, Держкомріддорозмету, Держкомгеології, Українського мінералогічного товариства, спільного підприємства «Трансімпекс» та інших організацій щодо проведення виставки-ярмарку і наукового симпозіуму «Кам'яні барви України» 1–4 жовтня 1994 р. у м. Київ та утворити Організаційний комітет виставки-ярмарку у складі згідно з додатком» (Розпорядження, 1994).

Виставка проходила в круглому виставковому залі будівлі, де тепер розміщений Київський муніципальний академічний театр опери і балету для дітей та юнацтва по вул. Межигірській, 2. За спогадами заступника голови оргкомітету виставки В.В. Індутного, який на той час був директором Державного гемологічного центру Мінфіну, у виставці брали участь близько 60 учасників (Інтерв'ю з Індутним, 2022, арк. 2). Вони представили близько п'ятдесяти видів коштовного і напівкоштовного каміння та понад двохсот видів декоративного. Особливо цікавими були зразки, надані Орендованим підприємством «Кварц самоцвіти» з Володарськ-Волинського родовища.

Крім каміння на виставці «Кам'яні барви України» були представлені і прикраси. С. Дрокін надав на виставку авторський твір «Мальтійський хрест» (золото, емалі, перламутр, кубічний цирконій, синтетичні корунди) (Станіслав Дрокін, 2021, с. 24). Каміння для твору було оброблене у Вінниці на дільниці з обробки самоцвітної сировини Вінницького заводу «Кристал».

Від центральної вставки струнками променями розходяться геометрично правильні рамена, вкриті перламутром. Плавні завитки, покриті світло-зеленою емаллю та вставками каміння білого та зеленого кольорів утворюють ошатну ажурну оправу, увінчану короною. В цьому ранньому ювелірному творі наявна ознака, яка

характеризує більшість творів Станіслава – наявність «повітря» в композиції, що надає легкості навіть великим ювелірним творам.

На цій виставці Станіслав познайомився з Володимиром Васильовичем Індутним, який в 1998 р., написав статтю про Станіслава. Стаття стала своєрідним пророцтвом, бо визначені етапи творчості реалізувалися в реальному житті художника: перший етап – навчання на зразках класичного мистецтва, другий – рух в ритмі сучасних тенденцій, третій – втілення в ювелірних творах власних еталонів краси (Індутний, 1998, с. 18-19).

В 1995 р. Станіслав брав участь у виставці каміння в м. Дніпро (на той час Дніпропетровськ), яка проходила в фойє Дніпропетровського гірничого інституту. Організатором виставки був професор, доктор геолого-мінералогічних наук Петро Миколайович Баранов⁴³. В розмовах з учасниками виставки у Станіслава виникла ідея наступний подібний захід провести в Харкові.

8-10 вересня 1995 р. в виставковому залі Будинку науки і техніки міста Харкова пройшла перша виставка каміння «Чарівний світ каміння», організована Гемологічним центром МФУ та приватним підприємством «С.Д.»⁴⁴. «Фанатично захоплений гемологією, Стас давно мріяв зібрати разом фахівців з обробки коштовного і напівкоштовного каміння, експертів пробірної палати, колекціонерів» (Бабіна, 1995, с. 30). Виставка збрала колекціонерів, любителів каміння, гемологів та ювелірів з різних регіонів України. На виставці були представлені мінерали, оброблене каміння, підрозділи з обробки самоцвітної сировини Вінницького заводу «Кристал», продукція Полтавського заводу алмазних інструментів. Були на виставці представлені й прикраси, а також зразки гліптики Олександра Вікторовича Більдера (1956 р.н.).

Ця виставка започаткувала традицію виставок каміння в Харкові. Після виставки 1995 р. організацією наступних виставок каміння займався Володимир Петрович Руснак, з яким С. Дрокін працював в «Антіоні».

Орієнтовно в кінці 1995 р. на першому поверсі старого ломбарду (будівля Історичного музею) відбулася перша з часів незалежності ювелірна виставка в Харкові. Поки ще не вдалося знайти більш детальної інформації про цю виставку – інформації про ювелірні події 1990-х рр. вкрай мало, пошук такої інформації – мета подальших досліджень.

В 1990-ті рр. на ювелірів чекало багато перепон. Наприклад, щоб отримати реєстраційне посвідчення на роботу з коштовними металами, потрібно було спеціальне приміщення з дотриманням великої кількості вимог. Тож Станіслав з

---

⁴³ П.М. Баранов https://esu.com.ua/search_articles.php?id=40426

⁴⁴Відео про виставку 1995 р. «The Magical World of Stone. 1995»: <https://youtu.be/OBVNLwDMYnc>

1995 р. орендував майстерню площею 78,6 м² по вул. Кримській, 8, яка відповідала офіційним вимогам.

Жахливі умови у «відповідному» вимогам приміщенні створювали пригнічену атмосферу, тому Станіслав сплачував оренду, а працював вдома, влаштувавши невеличку ливарню у себе на балконі. Після приватизації майстерні в 1997 р. С. Дрокін планував зробити ремонт в занедбаному приміщенні, але зустрів опір з боку мешканців. Почався період так званої «кримської війни», яка тривала 9 років. Художник-ювелір вимушений був зіткнутися з тяжким випробуванням «пострадянщиною», але водночас отримав досвід юридичних протистоянь.

В 1996 р. Станіслав зацікавився ідеєю створення корпусів для жіночих годинників. З допомогою Миколи Гнатовича Безхутрого, який розробив унікальні штампи і оснащення для виготовлення корпусів золотих годинників, Станіслав налагодив виробництво штапованих корпусів та литих деталей і браслетів для годинників з механізмом «Чайка». Спочатку годинникові механізми купували в Харкові, а влітку 1997 р. Станіслав відвідав завод в місті Углич (Ярославська обл., РФ), де закупив механізми.

В 1998 р. підприємство «С.Д.» стало офіційним виробником золотих годинників з механізмом «Чайка». Крім заводу «Чайка» підприємство «С.Д.» виготовляло годинники з механізмами інших заводів: «Полет» (Москва), «Ракета» (Санкт-Петербург), «Заря» (Пенза). Годинниковий завод «Чайка» дозволив використовувати власну марку на циферблатах годинників, і в 2000 р. Станіслав Дрокін зареєстрував торговельну марку «MEGAS»⁴⁵. Надалі на циферблатах годинників був саме цей напис.

В той час підприємство орендувало приміщення по вул. Бакуліна, 11. Станіслав займався ювелірним мистецтвом, бізнесом, відкрив ділянку з литвом, збільшив колектив.

В кінці 1990-х рр. С. Дрокін активно вивчав всі аспекти гемології. За ці роки він пройшов курси експерта-гемолога по кольоровому коштовному і напівкоштовному камінню, діамантові курси в Гемологічному центрі при МФУ, курси експерта по камінню органогенного походження (перли, корали, слонова та мамонтова кістка, бурштин) в Гемологічному центрі Польщі у Варшаві, курси підвищення кваліфікації з експертизи та оцінки діамантів в Гемологічному центрі Німеччини в місті Ідер-Оберштайн. Станіслав Дрокін став акредитованим експертом-гемологом і проводив експертну оцінку каміння.

В 1998 р. за рекомендацією Олександра Більдера Станіслав Дрокін став членом Спілки дизайнерів України. Активна роль молодого ювеліра дозволила йому стати

---

⁴⁵ Раніше на замовлення Дмитра Дорогоніна Станіслав робив пуансон і матрицю для виготовлення кулону Мегас Александрос. Історія Александра Македонського згадалася при виборі назви для торговельної марки.

членом правління Співки дизайнерів, в якій він ініціював створення секції дизайну ювелірних прикрас.

В період захоплення ювелірною класикою Станіслав створив брошку «Малий букет» (Станіслав Дрокін, 2021, с. 25). Брошка посіла I місце в номінації «Краща прикраса із золота з діамантами» в конкурсі, що проходив у рамках виставки «Ювелір-престиж України» в 1999 р. у Харкові. Виставка проходила в рамках святкування 70-ліття Харківського ювелірного заводу. Одним із переможців конкурсу в іншій номінації був полтавський ювелір Сергій Михайлович Синіцин (1954 р.н.), який відомий своїми унікальними коштовними мініатюрами.

Золота брошка «Малий букет» С. Дрокіна у вигляді гілочки з квітами, центральні частини яких прикрашені блакитними топазами, а пелюстки і листя щільно декоровані діамантами, виконана в кращих традиціях ювелірної класики. Але в цьому творі вже вгадуються ознаки майбутнього стилю художника: пелюстки квітів набувають динамічних форм, згинаються, витягуються, начебто прагнуть вийти за рамки класичного букета.

Ймовірно, внутрішньо Станіслав був готовий до нового етапу творчості, а ось поштовхом для змін стала зустріч з Андре Енскатом. В 1999 р. в німецькому місті Ідар-Оберштайн Станіслав проходив місячні курси підвищення кваліфікації з експертизи та оцінки діамантів. Викладачка курсів фрау Гюнтер порадила познайомитися молодому ювеліру з відомим в Німеччині та в світі майстром-ювеліром французького походження Андре Енскатом. Коли Станіслав потрапив в ательє знаного ювеліра, попросив висловити думку з приводу його творів. Андре порадив не триматися за мистецтво минулого, а шукати свої засоби для вираження краси, для спілкування зі світом мистецькими засобами. Ця зустріч змінила підхід до розуміння суті ювелірного мистецтва.

Після повернення з Ідар-Оберштайна розпочався період пошуку власного стилю: роздуми, експерименти з формою, матеріалами, аналіз всього попереднього досвіду як свого, так і досвіду колег. Саме на зламі тисячоліть в кінці 1999 – на початку 2000 р. народилися два ювелірні твори Станіслава: каблучка «Морська феєрія» та каблучка «Таємниця Всесвіту».

В каблучці «Морська феєрія» ми бачимо новий підхід як до форми, так і до створення образу. Замість традиційного касту в центральній частині каблучки рубіни в оточенні діамантів формують морську зірку з природно загнутими променями. Верхній промінь загнуто вгору, бокові з'єднуються і утворюють шинку. Рубіни, ограновані у формі «троянда», мали широке побутування на початку ХХ ст. «Важливою подією ХХ ст. стала поява і зникнення СРСР, символом якого була червона зірка. Ера Водоля в образі морської зірки затуляє пам'ять про лихоліття людства в безкрайню темінь океанських глибин» (Станіслав Дрокін, 2021, с. 26-27).

Каблучку «Таємниця Всесвіту» теж вирізняє нове бачення ювелірної творчості, яка має філософське підґрунтя. Станіслав експериментує як з формою, так і з техніками,

матеріалами, з кріпленням каміння (частково каміння закріплено у великий молдавіт). Основну частину шинки каблучки ювелір вирізав з воску, а верхню частину в формі крони дерева створив методом накрапування гарячим воском.

Молдавіт, що утворився від падіння метеорита, символізує енергію космосу, діамант – енергію Землі, золото – метал Сонця. «Дві енергії – Землі та Космосу – у поєднанні дарують нескінченне життя. Промінь Сонця, що проходить крізь «неземний» камінь, відбивається від жовтого металу та дарує яскравий і таємничий зелений колір» (Станіслав Дрокін, 2021, с. 28-29).

Цей твір, присвячений новому тисячоліттю, С. Дрокін представив у 2001 р. на виставці «Час і речі», організованій Харківською організацією Співки дизайнерів України. Художник створив інсталяцію – розмістив на стіні з радянськими шпалерами аркуші листів з приводу конфлікту стосовно майстерні по вул. Кримській, 8. Це символізувало конфлікт художників із пострадянською системою.

Успішні експерименти, в яких ювелір проявив здатність до створення образів, здатність до нових підходів до форм і матеріалів, не дали художнику-ювеліру задоволення, він прагнув самовдосконалення. Тому в 2001 р. вступив на навчання до Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Викладачами С. Дрокіна були: Володимир Іванович Лесняк, Надія Федорівна Сбітнєва, Владислав Євгенович Христенко, Валерій Васильович Залищук, Михайло Леонідович Опалєв, Олександр Всеволодович Хомицький. В 2006 р. С. Дрокін отримав ступінь бакалавра, в 2009 році вступив на магістратуру і в 2011 р. отримав диплом магістра з відзнакою за фахом «Дизайн». Тема дипломної роботи: «Інформаційно-комунікативна функція ювелірного дизайну».

Вже на початку 2000-х рр. С. Дрокін публікує статті як дослідник ювелірної галузі та мистецтва. В статтях він аналізує проблеми і пропонує шляхи їх вирішення через розвиток дизайну (Дрокін, 2003, № 3, с. 24-25), через пошук нового українського стилю (Дрокін, 2003, № 4, с. 20-21).

В 2001 р. прибуток від діяльності ПП «С.Д.» та від реалізації золотих годинників дав можливість придбати велику будівлю площею 1500 м² колишньої їдальні залізничників по вул. Курбаса, 20. Станіслав планував створити там «Навчально-виробничий дизайн-центр». Ремонт будівлі при несприятливих умовах поставив перед вибором – зануритися в організаційні питання чи в мистецтво. Вибір було зроблено в бік мистецтва. Станіслав переїхав в невелику майстерню, оснастив її сучасним обладнанням. Коли в майстерню завітав пан Галлоні, власник компанії Pressovac (Італія) сказав: «Тепер у тебе є все необхідне, щоб творити і підкорювати світ» (Інтерв'ю з С. Дрокіним, 2021, арк. 24).

З початком 2000-х рр. Станіслав творив, брав участь в ювелірних конкурсах, а як член правління Співки дизайнерів України займався просуванням ювелірного дизайну. Він підтримував конкурсний рух в рамках галузевих виставок в Україні та

Росії (Київ, Харків, Одеса, Москва, Кострома). С. Дрокін став ініціатором і автором ідеї конкурсу ескізів «Є ідея» в рамках Одеської виставки «Ювелірний салон».

В 2004 р. відбулася масштабна ювелірна виставка в Донецьку. «Географія регіональних ювелірних виставок продовжує розширюватися. Цього разу до списку дебютантів⁴⁶ приєднався східний регіон: з 3 по 6 березня в спеціалізованому виставковому центрі «ЕкспоДонбас» відбулася виставка «Ювелір Експо Донецьк». Захід відбувся під егідою Асоціації ювелірів України (Грибанова, 2004, с. 13).

У цій виставці брали участь: ВАТ «Київський ювелірний завод», Вінницький завод «Кристал», ТОВ «Ювелірсервіс» (м. Краматорськ), ДП «Бурштин» (м. Рівне). «В Донбасі зосереджено досить багато ювелірних підприємств, тому семінари і дискусії, які проводилися в рамках виставки, були необхідні й актуальні. Серед них – «Ринок ювелірної галузі: вступ у ВТО, ціни, перспективи розвитку», «Проблеми стандартизації і апробації в ювелірній галузі».

В рамках виставки також проводився конкурс на кращу ювелірну прикрасу. Переможцями конкурсу стали: «комплект «Весна», ТОВ Торгова фірма «Елегант», м. Донецьк; гарнітур «Примавера», ВАТ «Київський ювелірний завод»; каблучка «Мрія», Вінницький завод «Кристал»; каблучка «Еволюція», автор Станіслав Дрокін, м. Харків; комплект «Зоряний дощ» автор Лежепьяков, м. Сімферополь; «Кабінетний ніж», ТОВ «Ювелірсервіс», м. Краматорськ» (Грибанова, 2004, с. 13).

Каблучка «Еволюція» (Станіслав Дрокін, 2021, с. 30-33) на виставці «Ювелір Експо Донецьк» посіла I місце в номінації «Краща чоловіча прикраса». Ця каблучка, створена автором в 2002 р., є прикладом введення фігуративних елементів, що є рідкісним в творчості С. Дрокіна, який для передачі художніх образів в ювелірному мистецтві зазвичай використовує широку палітру кольору каміння та металу, а також потенціал форми.

В каблучці «Еволюція» золота шинка утворена скульптурними зображеннями: одного боку – напівоголений юнак, з іншого боку динамічні протоми тварин – лева, який наклав лапу на шию коня. Морди тварин, а також голова та одна рука юнака торкаються центральної вставки – метеориту. «Підкоривши природу, одомашнюючи одних тварин і знищуючи інших, людина стала володіти навколишнім світом, не усвідомлюючи, що метеорит, прилетівши з космосу, може повернути еволюцію назад...» (Станіслав Дрокін, 2021, с. 31)

Станіслав Дрокін став автором проекту Всеукраїнського фестивалю дизайну «ЮвелірАртПром». Фестиваль підтримали ДГЦУ МФУ, Асоціація ювелірів України,

---

⁴⁶ Виставка 2004 року **не була першою** масштабною ювелірною виставкою в Донецьку. Є дані, що з 18 по 21 грудня 2002 р. в Міжнародному бізнес-центрі Донецькою торгово-промисловою палатою разом з Асоціацією ювелірів України та ще кількома організаторами була проведена третя спеціалізована виставка «Донбас – Ювелір – 2002» (24 карати. Мода. Стиль. Коштовності, 2003, с. 79).

галузева преса. В 2004 р. в Харківському художньому музеї пройшов перший фестиваль. Цілями і завданнями фестивалю були:

- Популяризація ювелірного мистецтва.
- Залучення вищих навчальних закладів до підготовки фахівців: ювелірів, дизайнерів, мистецтвознавців.
- Виявлення талантів серед молоді й підтримка їх.
- Пошук і ознайомлення з новими формами, ідеями, технологіями.
- Об'єднання творчого потенціалу молоді й можливостей виробників для створення конкурентно-спроможної продукції, нових напрямків та стилів. (Дрокін, 2004, с. 19).

Рис. 3. Каблучка «Австралійська ніч».

В рамках фестивалю пройшла виставка робіт сучасних авторів, конкурс проектів ювелірних прикрас і упаковки серед молоді і студентів, а також семінар В.В. Індутного «Оцінка культурних цінностей».

Станіслав Дрокін ініціював низку виставок в Харкові, надаючи підстави називати місто ювелірною столицею (Голина, 2006; Інтерв'ю з С.А. Дрокіним, 2021, арк. 22). Одним з успішних проектів були виставки в «РадмірЕкспохолл». До проведення цих виставок долучилися директор виставкової компанії «Х-Експо» Ольга Євдокімова, президент Асоціації ювелірів України Григорій Мажаровський, директор ювелірного виробництва Вінницького заводу «Кристал» Олексій Жабкін, директор Одеської виставки «Ювелірний салон» Ольга Якуба.

Протягом наступних років талановитий художник-ювелір застосовував сучасні технології, експериментував з новими формами, що принесло йому низку перемог в українських конкурсах в Одесі, Донецьку, Харкові, Києві, а згодом і в світі.

В 2012 р. в Одесі під час виставки «Ювелірний салон» і конкурсу «Лазурна хвиля» С. Дрокін познайомився з власником австралійської компанії «GNK Opals» українцем за походженням Геннадієм Карпенком. Він відкрив для художника-ювеліра світ

австралійських опалів. Після цього досить часто опали стали центральними акцентами ювелірних творів Станіслава.

Ювелірним твором з опалом, який переміг в кількох ювелірних конкурсах, стала каблучка «Австралійська ніч» (Станіслав Дрокін, 2021, с. 76). Шинка каблучки утворює з двох боків напівконуси, щільно декоровані чорними діамантами, смарагдами, цаворитами, кольоровими сапфірами. Цей декор начебто тримає на собі небесне склепіння, а функціонально виконує роль каста для дивовижного в розмаїтті темних відтінків опала Andamooka Matrix.

Каблучка «Австралійська ніч» (рис. 3) стала переможцем конкурсу «Краща ювелірна прикраса року» у номінації «Краща каблучка» та володарем призу «Золоте сузір'я» в рамках виставки «Ювелір Експо Україна 2012» в Києві, організованої ТОВ «Київський міжнародний контрактний ярмарок». Згодом, ця каблучка перемогла в номінації «Високе ювелірне мистецтво» конкурсу «Русская линия» в Москві в 2012 р. (Лауреаты и финалисты, 2013, с. 58).

Рис. 4. Каблучка «Обі».

В 2013-2014 рр. Станіслав Дрокін отримав нагороду «Luster Award» конкурсу «International Pearl Design Contest» за каблучку «Обі» (Bazar, 2014).

В каблучці «Обі» (рис. 4) Станіслав звертається до культури Сходу, яка приваблювала його з підліткового віку. Обі – це пояс японського кімоно. Біле золото, щільно декороване білими діамантами, має форму завернутого поясу й обвиває центральну вставку – велику чорну перлину.

«Це була моя перша перемога в США. З листом-запрошенням я пішов у посольство США в Україні. Мені відмовили надати візу [...]. Пізніше, отримавши запрошення представити каблучку в JCK Show в Лас-Вегасі, я ще раз пішов у посольство, знову відмова [...]. Для художника, який виражає свій внутрішній світ, має творчі амбіції та цілі, є прихильником демократії, свободи і рівності – це складне випробування [...]. Перемогу мені присудили без моєї присутності. Трофей і диплом я отримав поштою» (Інтерв'ю з С.А. Дрокіним, 2021, арк. 25).

Другим американським конкурсом для Станіслава став «Centurion Emerging Designer Awards» в 2014 р. в місті Скоттдейлі, штат Аризона. «Centurion jewelry show» (About Centurion) – престижний ювелірний захід, який збирає відомих представників ювелірного ринку, проводив конкурс «Нові імена». За умовами конкурсу учасники висилали від однієї до трьох фотографій творів з описом. Нагороду присуджували не творам, а автору. В цьому конкурсі переміг С. Дрокін, отримавши трофей – «Кришталеву зірку». В конкурсі брали участь вже згадана каблучка «Австралійська ніч», каблучка «Центуріон» (Станіслав Дрокін, 2021, с. 52), каблучка «Аква» (Станіслав Дрокін, 2021, с. 93).

Посольство США йому вкотре відмовило в отриманні візи. Трофей переможця художник-ювелір знову отримав не під час урочистої церемонії, а поштою.

Після перемог в США С. Дрокін заявив про свою творчість на європейських конкурсах. За порадою представника американської компанії «Solidscapе», яка займається виготовленням 3D принтерів, Станіслав вирішив брати участь в конкурсі, який компанія проводила в рамках однієї з найвідоміших світових ювелірних та годинникових виставок в швейцарському місті Базель – Baselworld. Участь С.Дрокіна в конкурсі «Solidscapе 2014 Baselworld Design Competition» з 3D рендером і STL-файлом створеної раніше в матеріалі каблучки «Жабеня» завершилася ще однією перемогою (Solidscapе Announces, 2014).

Каблучка «Жабеня» (жовте і біле золото, кварц, кольорові діаманти) є результатом експериментів Станіслава з формою та кінетичними можливостями прикрас: «Каблучка включає авторський механізм рівноваги, який дозволяє, при натисканні на листок вгору, відкривати ротик жабеняти. Щоб закрити ротик, треба натиснути на його відкрити частину трохи вгору» (Станіслав Дрокін, 2021, с.4 8-49).

Станіслав продовжував експерименти: важливим результатом творчих пошуків стало створення методу гібридного лиття. На виникнення ідеї вплинув, як вважає Станіслав, візит до Музею Будди в німецькому місті Трабен-Трарбах в 2014 р. Дивовижний музей з великою кількістю фігур та зображень Будди, виконаних в різних техніках. Через деякий час виникла ідея експериментів з литтям.

В 2016 р. Станіслав Дрокін провів перший експеримент лиття металу в метал, створивши каблучку «Гібридне лиття #1: Місячна стежка». Він назвав цю технологію методом гібридного лиття, а пізніше дізнався про існування в давній Індії подібного методу біметалевого лиття ганга-джамна (Ganga-Jumna).

Метод лиття металу в метал є складним, потребує глибоких знань, досвіду та великих часових витрат. Його поки що неможливо відтворити за допомогою сучасних технологій. Як пояснює сам автор метод гібридного лиття – це «литво відсутньої частини прикраси методом виплавленого воску в опоку, з заформованою в ній металевою частиною (частинами) прикраси, в результаті якого відливається цілісний виріб, що складається з двох або більше частин різних металів, сплавів» (Дрокін, 2020, с. 465).

Під час лиття С. Дрокін використовує різні метали. Для поділу біметалевого лиття за видами різних металів йому довелося вводити власні терміни: «Titargium – титан, срібло; Titaarium – титан, золото; Titargarium – титан, срібло, золото; Cupargium – мідь, срібло; Cuparium – мідь, золото; Cupargarium – мідь, срібло, золото; Argarium – срібло, золото; при використанні золота різних сплавів та кольору – Aurarium, Viaarium» (Дрокін, 2020, с. 465).

Рис. 5. Каблучка «Гібридне лиття #2: Карменер».

В 2018 р. Станіслав представив результати експериментів з литтям на виставці «Artistar Jewels» в Мілані (Італія), надавши на конкурс дві каблучки: Viaarium каблучка «Гібридне лиття #2: Карменер» та Cuparium каблучка «Гібридне лиття #3: Дві річки». З цими творами він став одним з трьох переможців конкурсу в Мілані (Artistar Jewels, 2018, р. 434-435).

В каблучці «Гібридне лиття #2: Карменер» (рис. 5), як і раніше в каблучці «Гібридне лиття #1: Місячна стежка», Станіслав використав золото двох кольорів – Віаггіум (Станіслав Дрокін, 2021, с. 95). Два кольори золота в складному переплетінні схожі на виноградну лозу, на якій краплями роси сяють діаманти. В центрі композиції великий кабошон гранату, що нагадує соковиту ягоду винограду.

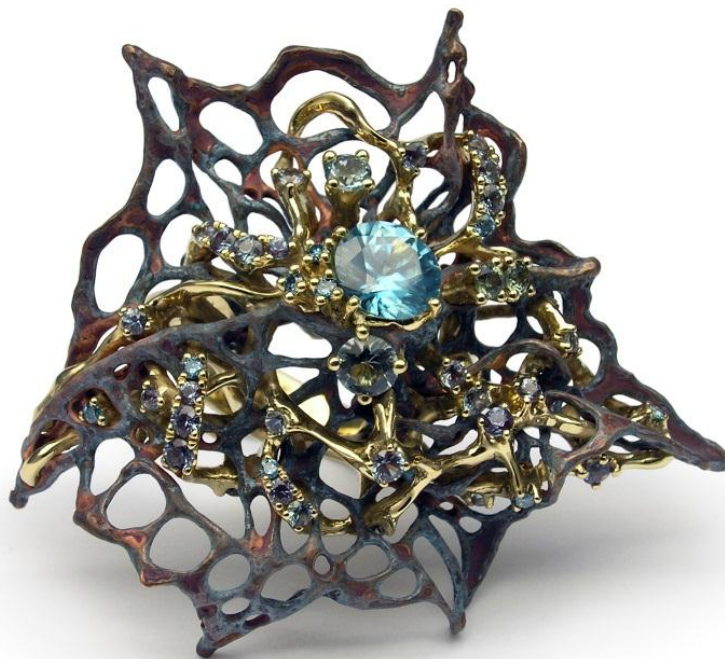

Рис. 6. Каблучка «Гібридне лиття #3: Дві річки».

В каблучці «Гібридне лиття #3: Дві річки» (рис. 6) використано золото та мідь – Сираггіум. Художній твір має складну форму і натякає на назву індійського біметалевого лиття ганга-джамна. Ganga-Jumna в перекладі означає назву двох річок – Ганг та Джамна (або Ямуна). Джамна протікає паралельно Гангу, а потім впадає в нього. Для передачі художнього образу художник використовує центральну блакитну вставку – старліт, а також блакитні діаманти, турмаліни, сапфіри і гранати з ефектом зміни кольору.

Як переможець «Artistar Jewels – 2018» С.Дрокін отримав запрошення брати участь у «Artistar Jewels – 2019». Візити до Мілану дали можливість познайомитися не лише із сучасними творами, а й з авторами, знайти нових друзів у різних країнах.

Всі життєві і творчі події вели Станіслава до сприйняття ювелірного мистецтва як до способу вираження свого світогляду через твори. Особливо потужним меседжем став твір «Гніздо», з яким С. Дрокін посів друге місце на конкурсі «2020 Saul Bell Design Award Competition» (Marlene Richey) в категорії «Альтернативні метали/матеріали». Конкурс проходив в місті Альбукерке (штат Нью-Мексико), і це

була третя перемога в США. «Я вирішив через мистецтво виразити проблеми демократії, рівності й свободи пересування. Каблучка «Гніздо» була виконана в національних українських синьо-жовтих кольорах... Я писав про перелітних птахів, для яких не існує кордонів, на відміну від художників – послів культури своїх країн, для яких не має бути перешкод, щоб ділитися своєю культурою та вивчати культуру інших країн» (Інтерв'ю з С.А. Дрокіним, 2021, арк. 29).

Рис. 7. Каблучка «Гніздо».

У каблучці «Гніздо» (рис. 7) Станіслав експериментував з титаном. З титанової смуги товщиною 2 мм він вирізав заготовку, згинанням надав їй складну форму, зварюванням з'єднав вільні кінці між собою. Лиття золота відбувалося по титановій заготовці. Оксидований титан в каблучці має насичений блакитний колір. Блакитні смуги титану переплетені, як гілки пташиного гнізда, з золотими смугами. Це сплетіння утворює і шинку, і каст. Смуги, що утворюють каст, прикрашені коштовним камінням: кольоровими діамантами і сапфірами. В центрі – вставка великого цитрину.

«2020 Saul Bell Design Award Competition» був організований таким чином, що спочатку на конкурс автори відправляли фотографії прикрас. Журі обирало фіналістів, які вже мали надіслати оригінальні твори. Через пандемію симпозіум і

урочисте нагородження переможців прийшлося скасувати, Станіслав Дрокін отримав альбом та нагороду поштою.

Саме каблучка «Гніздо», яка встигла повернутися з США в Україну, була обрана за візитівку персональної виставки «Станіслав Дрокін – ДНК автора», яка відбулася в Музеї історичних коштовностей України з 1 червня по 1 серпня 2021 р. в залі № 9 (вітрини №№ 7 та 8).

Мета виставки була значно ширшою, ніж вивчення та демонстрація ювелірних творів Станіслава Дрокіна.

Згідно з резолюцією №3, затвердженою 34-ою Генеральною асамблеєю Міжнародної ради музеїв ICOM у вересні 2019 р., музеї – це культурні хаби, тобто громадські простори, які не лише зберігають, вивчають та експонують культурні пам'ятки, а й, використовуючи «м'яку силу» (soft power), долучаються до розвитку суспільства (Удовиченко, 2020, с. 97-99).

По-перше, виставка мала на меті розвиток сучасного ювелірного мистецтва України. Розвинене мистецтво – це і духовний скарб нації, й імідж країни на міжнародній арені. Художники-ювеліри могли не лише побачити твори, а й обмінятися досвідом зі С. Дрокіним під час заходів⁴⁷.

Важливим вкладом в розвиток ювелірного мистецтва стала підготовка і друк образотворчого видання – альбому «Станіслав Дрокін – ДНК автора». В альбомі подані 87 творів художника-ювеліра: 46 експонатів виставки та 41 твір автора, що разом ілюструють різні періоди творчості⁴⁸. До цього альбому короткі статті з інформацією про творчість С.Дрокіна надали українські та закордонні дослідники і художники-ювеліри: Президент Шанхійського музею мистецтв Ху Мачінг (Китай), редактор-консультант Solitare International Шану Біджлані (Індія), віцепрезидент Німецької гемологічної асоціації Костянтин Вільд (Німеччина), ювелір Франко Торріні (Італія), ювелір Андре Енкат (Німеччина), професор КНУ ім. Т.Г. Шевченка Тетяна Артюх, професор КНТЕУ Володимир Індутний, професор ХДАДМ Володимир Лесняк, голова секції ДПМ Київської організації СХУ Володимир Балибердін, куратор виставки «Станіслав Дрокін – ДНК автора» Ірина Удовиченко.

По-друге, метою виставки був вклад в розвиток демократії в Україні. Розвиток суспільства шляхом демонстрації реалізованих цінностей самовираження, якими є твори художника, – це і є вклад музею в розвиток демократії, адже саме цінності самовираження є нематеріальною основою становлення ліберальної демократії в суспільстві.

Ці дві великі складові мети дозволили визначити завдання виставки:

---

⁴⁷ Протягом виставки було проведено два заходи: відкриття виставки та презентація альбому «Станіслав Дрокін – ДНК автора».

⁴⁸ Експонати виставки позначені в альбомі емблемою музею – зображенням грифона.

	Завдання	Способи реалізації
1.	Розвиток ювелірного мистецтва в Україні.	<ul style="list-style-type: none"> - демонстрація результатів творчих пошуків: новаторство в роботі з металом, наприклад, «double casting»; нові композиційні рішення: ювелірний джаз тощо; - дослідження, інтерпретація матеріалів у друкованому виданні (альбом); - передача досвіду ювеліра під час зустрічі С. Дрокіна з художниками-ювелірами в музеї; - інформаційний супровід виставки в соціальних мережах, розповідь про інновації ювеліра;
2.	Загальний розвиток суспільства:	
2.1.	актуалізація цінностей самовираження (або творчих) ⁴⁹	<ul style="list-style-type: none"> - демонстрація матеріалізованих цінностей самовираження – результатів творчих пошуків митця; - текстові інтерпретації в альбомі; - зустріч С. Дрокіна з відвідувачами, розповідь про мистецький шлях з акцентом на творчих пошуках автора; - програми для відвідувачів з метою розвитку творчих здібностей;
2.2.	становлення естетичних смаків громадян	<ul style="list-style-type: none"> - візуальний контакт з досконалими мистецькими творами; - відеоряд в фойє музею із збільшеними деталями експонатів.

Тематико-експозиційний план виставки був побудований на основі розділу творів на групи за техніками, оскільки С. Дрокін є новатором у застосуванні технік роботи з металом. Експоновані твори були поділені на групи, пов'язані з технічними особливостями:

І група. Моделювання по воску, накрупування гарячою голкою, різьблення, лиття, ручна робота (каблучка «Таємниця Всесвіту», каблучка «Морська феєрія», каблучка «Афродіта» тощо).

⁴⁹ Удовиченко І. Музейна педагогіка: теорія і практика. – Київ: Логос, 2017. – С. 6.

II група. Моделювання та друк в 3D, лиття, ручна робота (каблучка «Долина Хунза», сережки «Пробудження» тощо).

III група. Моделювання та друк в 3D, ручна робота – імпровізація у воску, фактура гарячою голкою, лиття, складання з золотих і срібних елементів, щільно підігнаних між собою (каблучка «Прометей», каблучка «Самотній Місяць» тощо).

IV група. Моделювання – імпровізація у м'якому воску за допомогою деформації і накрупування гарячою голкою, авторська техніка послідовного лиття або лиття по сліду: кожна наступна деталь створюється після лиття попередньої і з'єднується з нею восковою частиною (каблучка «Дев'ятий вал», каблучка «Трансформація» тощо)

V група. Авторська техніка гібридного лиття, та лиття по титану (каблучка «Внутрішній світ», каблучка «Гніздо», підвіска «Спадковість та мінливість», каблучка «Дві ріки» тощо).

Для незнайомих з тонкощами ювелірних технік відвідувачів виставкові твори були презентовані за тематичним принципом.

Окрема група творів була присвячена темі космосу. Вже йшлося про каблучку «Таємниця Всесвіту». Цю тему розкривали також ювелірний твір «Галактика» з аметистом і фіолетовими діамантами, каблучка «Сонце та Місяць» з гранатами, сапфірами та суматранським бурштином, який має властивість змінювати відтінок кольору в залежності від освітлення.

Стихія води, втілена в грі коштовного каміння блакитних відтінків, була представлена кількома творами: згадані раніше каблучки «Морська феєрія» та «Дві ріки», каблучка «Мушля» (золото, шпінель, турмалін, діаманти, сапфіри, родоліти, аметисти), каблучка «Дев'ятий вал» (золото, старліт, турмаліни, сапфіри, діаманти). В каблучці «Блакитна безодня» головний акцент в передачі образу безодні на топазі London Blue – цей різновид топазів має найбільш насичений магнетичний блакитний відтінок.

Світ природи втілений в сережках «Маки» (золото, опали, гранати, фаворити, сапфіри, шпінель), каблучці «Квітка пустелі» (золото, бірюза, діаманти, сапфіри, турмаліни, цаворити, родоліти, аметисти). Одним з тих творів, який привертав найбільшу увагу відвідувачів виставки, була каблучка «Трансформація» (золото, опали, діаманти, шпінель, гранати). Різні відтінки опалів, складна форма твору занурює в атмосферу дивовижного саду, в якому ростуть прекрасні квіти. А гусінь, що причаїлася (золота фігурка гусені розташована у задній частині шинки), перетворюється на прекрасного метелика.

Кілька експонатів виставки були присвячені світу людини та людині в світі: сережки «Пробудження» (золото, аметисти, турмаліни, шпінель, танзаніти, аквамарини, сапфіри, цитрин, хризоліти), каблучка «Задзеркалля» (золото, кварц, діаманти), каблучка «Долина Хунза» (золото, опал, діаманти, гранати, сапфіри, турмаліни, хризоліти), гарнітур «Політ емоцій» (золото, спесартини, аметисти, старліти, діаманти, шпінель, родоліти). В каблучці «Внутрішній світ» використано петерсіт. В Намібії, де він був вперше знайдений, мінерал називають «камінь бурі»

через природний малюнок на поверхні обробленого каменю. Таким чином автор передає думку про те, що внутрішній світ людини – це бурхливе місце.

Підвісок «Спадковість та мінливість» (золото, патинувана бронза, сапфіри, діаманти) створений автором в формі молекули ДНК. Молекула ДНК передає інформацію для розвитку біологічного організму. В соціальному організмі, який ми називаємо культурою, відбуваються подібні процеси. Впливи навколишнього середовища, впорядковані світоглядом зрілої особистості митця, стають своєрідним культурним ДНК автора.

Джерела і література

Бабина Т. У камей тоже есть прайзники // Деловая жизнь. Украинский аналитический журнал. – 1995. – Октябрь. 14 (62). – С. 30.

Всеукраїнська виставка «Квадра міні-метал. Ювелірне – мистецтво – емалі». Каталог. – Київ, 2018. – 40 с.

Голина М. Харьков хочет стать столицей. Ювелирной. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://day.kyiv.ua/ru/article/den-ukrainy/harkov-hochet-stat-stolicey-yuvelirnoy>

Грибанова Л. Картинки с выставки. Дебют в Донецке // Вісник ювеліра України. – 2004. – № 1. – С. 13.

Дрокин С. Новый украинский стиль – вымысел или реальность // Вісник ювеліра України. – 2003. – № 4. – С. 20-21.

Дрокин С. О бедном дизайне замолвите слово // Вісник ювеліра України. – 2003. – № 3. – С. 24-25.

Дрокин С. Положение о конкурсе «ЮвелирАртПром» // Вісник ювеліра України. – 2004. – № 1. – С. 19.

Дрокин С. Сучасне ювелірне мистецтво. Традиції та інновації Науковий вісник Національного музею історії України. – 2020. – № 6. – С. 464–470.

Індутний В. Художник-ювелір Станіслав Дрокін // Коштовне та декоративне каміння. Інформаційно-довідкове видання ДГЦУ МФУ. – 1998. – 1 (11) березня. – С. 18-19.

Інтерв'ю з С.А. Дрокіним, записане І. Удовиченко // Архівні наукові фонди рукописів та фонозаписів Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАН України. – Ф. 56 (Інтерв'ю). Од. зб. 52, 2021. – Арк. 1-35.

Інтерв'ю з В.В. Індутним, записане І. Удовиченко // Архівні наукові фонди рукописів та фонозаписів Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАН України. – Ф. 56 (Інтерв'ю). Од. зб. 54, 2021. – Арк. 1-3.

Історія декоративного мистецтва України: у 5 т. Т. 5 / [голов. ред. Г. Скрипник]. – Київ, 2016.

Лауреаты и финалисты. Номинация эксклюзив // Каталог. Тенденции. Стиль. Коллекции. – 2013. – Зима-весна. – С. 58. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ru.calameo.com/read/005422342fea3ba9c7f86>

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 22 вересня 1994 р. № 694-р Про затвердження складу Організаційного комітету виставки-ярмарку «Кам'яні барви України» // Сайт Верховної Ради України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/694-94-%D1%80#Text>

Станіслав Дрокін – ДНК автора. Персональна виставка авторських ювелірних творів Станіслава Дрокіна: Альбом / упоряд. І. Удовиченко. – Харків: ПЕТ, 2021. – 152 с.

Удовиченко І. Культурний хаб – концепція музейного ренесансу. // Музейна педагогіка – проблеми, сьогодення, перспективи. Матеріали Восьмої науково-практичної конференції (1-2 жовтня 2020 р.). – Київ, 2020. – С. 97-99.

Шмагало Р. Т. Художній метал України ХХ – початку ХХІ ст. Енциклопедія художнього металу. Том II. – Львів: Апіорі, 2015.

Ювелірне мистецтво України. – Київ, 2001.

Ювелірне мистецтво України. – Київ, 2013.

Ювеліри України / Уклад.: Блогів В. В., Блогів І. В. – Київ, 2007.

About Centurion//Centurion Jewelry Show. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://centurionjewelry.com/jewelry-trade-show-centurion-jewelry-show/>

Artistar Jewels. The Contemporary Jewel as never seen before/ Artistar Jewels. – Milan, 2018.

Artistar Jewels. The Contemporary Jewel as never seen before/ Artistar Jewels. – Milan, 2019.

Black Opal – Only from Australia. – Paris, 2019.

Cynthia Unninayar. Interview with Stanislav Drokin. 2014 // Europa Star. Jewellery – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.cijintl.com/In_The_Press-6077-Stanislav%20Drokin.html

Bazar P.B. Ring by Stanislav Drokin. Ring «Obi» // Europa Star. Jewellery. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.cijintl.com/Picture-5557-6-RINGS.html?zoom_highlight=stanislav+Drokin

Richey M. Drokin S. / Saul Bell Design Award. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.saulbellaward.com/stanislav-drokin>

Reconstruction of Tradition, International Exhibition of Traditional Fine Arts / Shanghai Art Collection Museum. – Shanghai, 2018. – P. 182-183.

Bell S. Design Award. Recognizing Distinction in Jewelry Design. 2020 Winners and Finalists.– Albuquerque, 2020.

Solidscape Announces Winners of 2014 BASELWORLD Design Competition // Solidscape by prooways. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.solidscape.com/news/solidscape-announces-winners-of-2014-baselworld-design-competition/>